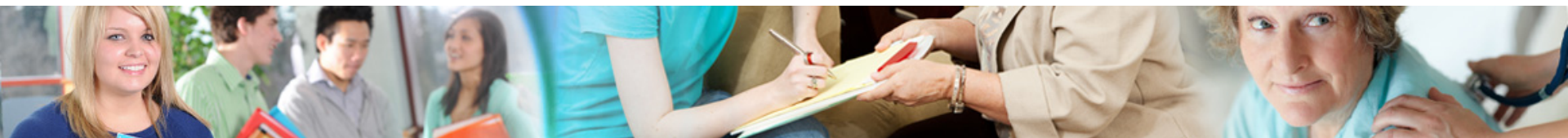

Asiakaslähtöisyys vammaissosiaalityön prosessissa

Eskoon alueellinen vammaissosiaalityöntekijöiden tapaaminen
6.9.2016

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

THL:n vammaisuus -tiimi

- Hyvinvointiosaston läkkäät, vammaiset ja toimintakykyyksikössä
- Kehittämispäällikkö Päivi Nurmi-Koikkalainen
- Erityisasiantuntija Sanna Ahola
- Erikoissuunnittelija Marika Kangas
- Erityisasiantuntija Stina Sjöblom

Lähtökohtia

- Vammaisten oikeuksista tehty yleissopimus, UNCRPD
- Voimassaoleva lainsäädäntö ja uuden vammaislainsäädännön valmisteluun osallistuminen
- Vammaispolitiikka VAMPO -ohjelman jälkeen?
  - Yhdenvertaisuus, osallisuus, sektorivastuun vahvistaminen

Vammaisten oikeuksista tehty sopimus

- Oikeuksien edistämiseksi keskeistä laaja alainen vammaisuuden perusteella tapahtuvan syrjinnän kieltä sekä yhdenvertaisen kohtelun periaate.
- Tärkeä muutoksen väline, jonka avulla asenteet ja lähestymistavat vammaisia henkilöitä kohtaan muuttuvat.
- 4. artiklan 3 kohdan mukaan päätöksentekoprosesseissa tulee neuvotella tiiviisti vammaisten henkilöiden kanssa ja aktiivisesti osallistaa heidät, mukaan lukien vammaiset lapset, heitä edustavien järjestöjen kautta.
- 8. artikla Tietoisuuden lisääminen

Keinoja asiakasosallisuuden varmistamiseen

- Sosiaalityön keinovalikoima kolmella tasolla:

- yksilöntasolla tehtävä työ (asiakastyö)

- kumppanuuksissa tapahtuva työ (yhteistoiminta suunnittelun, kehittämisen ja päätöksenteon areenoilla)

- rakenteellinen sosiaalityö

Palvelutarpeen arviointi ja palvelusuunnittelu

- Avoimin mielin, lokeroimista välttäen
- Jokaisen tilanne on yksilöllinen
- Joustavat ratkaisut lainsäädännön rajoissa, moniammatillisuus, eri hallinnonalojen yhteistyö, eri lakien soveltaminen
- Palvelusuunnittelun ja päätöksenteon oltava johdonmukaisessa yhteydessä toisiinsa.

Vammaissosiaalityön prosessi

- Asiakkaan palveluprosessissa pääasia on suunnitelmallinen ja laadukas sosiaalityö
  - lähtökohtana on asiakkaan etu.
- Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon palveluprosessin kannalta olennaista
  - asiakkaan, sosiaalityöntekijän ja muun tarvittavan verkoston yhteistyö.
- Palveluprosessi voi hahmottua monimutkaisena.
  - Asiakkaan neuvonta ja ohjaus koko prosessin ajan.
- Vammaispalvelujen palveluprosessi voidaan jakaa useisiin vaiheisiin ja palvelutehtäviin.
  - Käytännössä kaikki vaiheet eivät aina toteudu tai välillä palataan prosessin edellisiin vaiheisiin.

Vammaissosiaalityön kehittämishanke

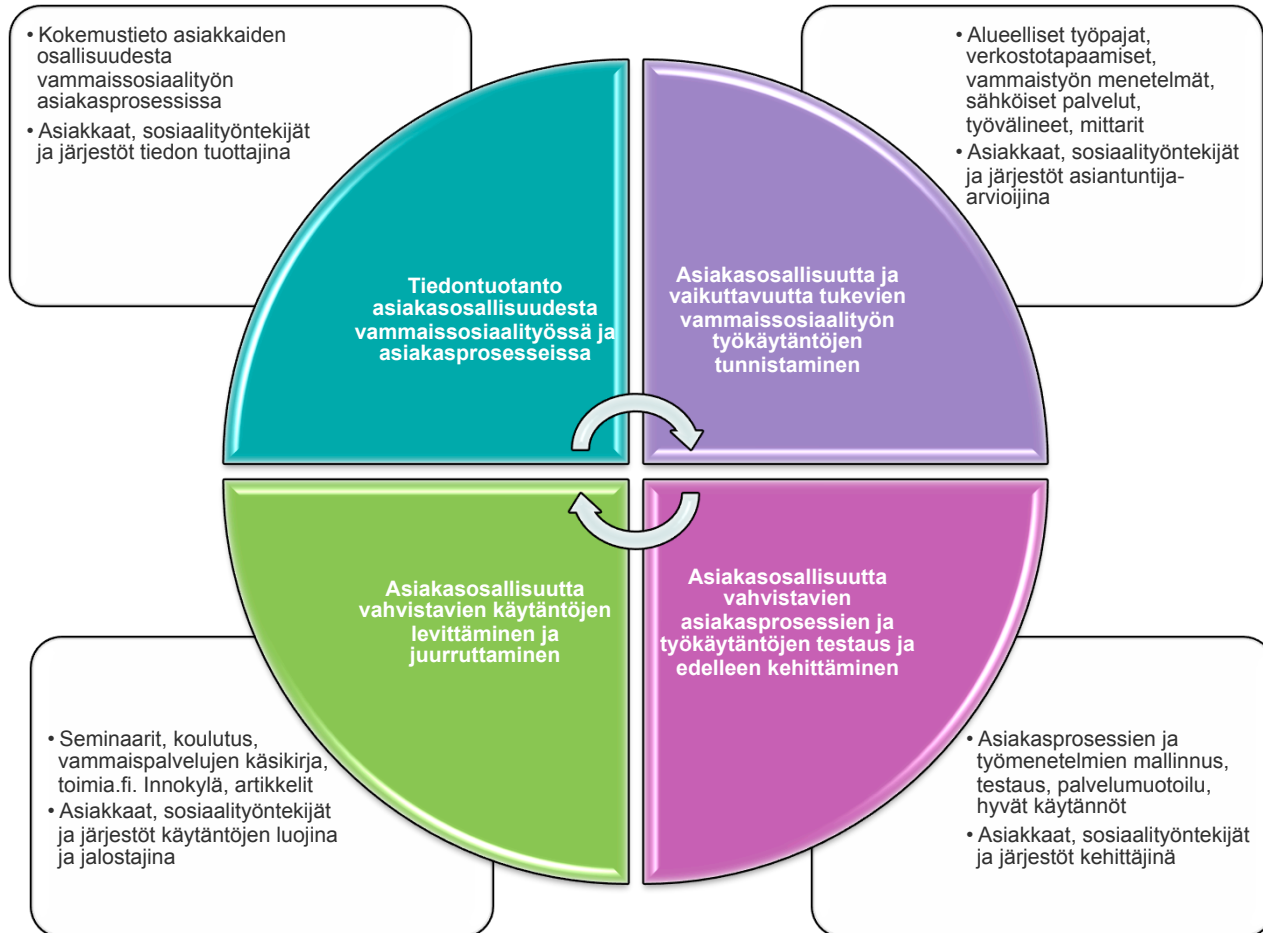
- Lapin yliopiston kolmivuotinen hanke sosiaali- ja terveysministeriön myöntämällä ESR-rahoituksella.
- Kehitetään valtakunnallisesti yhdenvertaisia, asiakkaan osallisuutta tukevia ja tutkimukselliseen tietoon perustuvia vammaissosiaalityön käytäntöjä.
- Osallisuuden varmistaminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen vammaissosiaalityön asiakasprosessissa -hankkeen tavoitteena: kerätä tietoa vammaissosiaalityön asiakasprosessien moninaisuudesta, paikantaa asiakasosallisuutta rajoittavia ja mahdollistavia tekijöitä vammaisten elämäntilanteissa.
- Myös vammaissosiaalityön erityisasiantuntijuutta, työkäytäntöjä ja -menetelmiä palveluorganisaation eri tasoilla kehitetään.

THL mukana kehittämishankkeessa

- Hankkeessa tuotetaan valtakunnallinen vammaissosiaalityön asiakasprosessin kuvaus, joka pohjautuu tutkijoiden, kehittäjien, sosiaalityöntekijöiden ja asiakkaiden yhteiseen tutkimus- ja kehittämistoimintaan.
- Hanke kokoaa laaja-alaisen verkoston kehittämään vammaissosiaalityötä. Hankkeessa kehitetään uusia ja innovatiivisia asiakasosallisuutta tukevia menetelmiä.
- Asiakkaat ovat vahvasti mukana hankkeen kaikissa vaiheissa ja kaikilla toiminnan tasoilla.

Osallisuuden vahvistaminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen vammaissosiaalityön asiakasprosessi –kokokuva

Miltä vammaissosiaalityö Suomessa näyttää jatkossa?

Olkaa aktiivisia ja tulkaa mukaan kehittämistyöhön!

stina.sjoblom@thl.fi